

Geachte heer Vellinga,

Op 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. De uitslag van deze verkiezingen heeft ertoe geleid dat Leefbaar Tynaarlo de grootste partij is geworden. Leefbaar Tynaarlo heeft op basis daarvan op 17 maart 2022 het initiatief genomen de heer Berends aan te stellen als informateur. De heer Berends geeft aan dat hij met alle partijen die een vertegenwoordiging in de nieuwe raad krijgen in gesprek is geweest. Uitgangspunt voor de gesprekken is een verkenning voor een zo breed mogelijk gedragen coalitie, waarbij bestuurlijke stevigheid en diversiteit de voorkeur genieten.

Proces

De informateur heeft de opdracht gekregen om na alle gesprekken een advies te schrijven en tijdens een persconferentie aan te bieden. Voorafgaand aan elk gesprek is met alle deelnemers overeengekomen dat van alle gesprekken verslagen worden gemaakt die door deelnemers worden ondertekend en als bijlage bij dit advies worden gepubliceerd.

De gesprekken hebben plaatsgevonden op dinsdag 22, woensdag 23 en vrijdag 25 maart. Op woensdag 30 maart zijn alle gespreksverslagen aan partijen verzonden.

Voorafgaand aan de gesprekken heeft de informateur kennisgenomen van het raadsformatiedossier en een nadere toelichting gevraagd aan de burgemeester en de directeur/gemeentesecretaris.

Daaruit komt naar voren dat de komende jaren bijzondere aandacht dient te worden geschonken aan financiën. Zo moet in het sociaal domein de sturing op inhoud in relatie tot het geld scherper tegen het licht worden gehouden. En daarnaast moet nader onderzoek opleveren of in het fysiek domein nog efficiënter en effectiever gewerkt kan worden. Hiervoor zoekt de organisatie stevige bestuurders met kennis van lopende zaken en processen waarbij ruimte moet zijn voor reflectie.

Gesprekken

Om de gesprekken vorm en inhoud te geven is door de informateur niet alleen gelet op een aantal inhoudelijke onderwerpen. Tijdens gesprekken is tevens gevraagd naar de sfeer en onderlinge verhoudingen. In de gesprekken is zoveel mogelijk eenzelfde leidraad gehanteerd, waarbij de volgende onderwerpen in ieder geval aan de orde zijn gesteld:

- Reflectie 2018-2022
- Voorkeur voor coalitie
- Belangrijke onderwerpen
- Afrondende opmerkingen

Uit de gesprekken komt naar voren dat het in de komende bestuursperiode van belang is dat er gewerkt wordt aan duidelijke en consistente besluitvorming. Waarbij de cyclus van politieke besluitvorming het liefst vrij vlot doorlopen wordt. Hierbij is het goed om na te denken c.q. te borgen tot op welk niveau de gemeenteraad geïnformeerd wil worden.

De politiek-bestuurlijke cultuur is daarbij een punt van aandacht c.q. zorg. De mogelijkheden om weer fysiek te gaan vergaderen, inclusief informele ontmoetingen en, de start van een nieuwe bestuursperiode met nieuwe mensen bieden kansen om de mores en het politiek-bestuurlijke klimaat ten positieve te veranderen.

Op basis van bovengenoemde uitgangspunten en in het belang van de gemeente Tynaarlo en haar inwoners komt de informateur tot zijn advies. Hij wil daarbij op voorhand iedere deelnemer aan het gesprek bedanken voor de prettige gesprekken, uitgebreide informatieverstrekking en openheid. Alle deelnemers hebben aangegeven dat in het kader van de verkenning alles aan bod is geweest.

Advies

Bij een groot aantal partijen is overeenstemming op hoofdlijnen ten aanzien van financiën, sociaal en fysiek domein en een verdere ontwikkeling van participatie. Daarnaast is behoefte aan een brede coalitie waarin partijen bestuurlijke verantwoording willen nemen. Dat bestuurlijke verantwoordelijkheid in de

komende bestuursperiode (2022-2026) ook betekent dat samenwerking onvoorwaardelijk verbonden is aan een collegeprogramma wordt door meerdere partijen nadrukkelijk herkend en onderkend.

De partijen die, op basis van de gevoerde gesprekken, het meest overeenkomen in die gezamenlijke wens tot een breed gedragen coalitie zijn Groen Links, ChristenUnie, Leefbaar Tynaarlo, PvdA en Gemeentebelangen. Waarbij Gemeentebelangen zich op de positie stelt geen wethouder te leveren. Hierdoor kan gewerkt worden vanuit een brede coalitie met een kleiner aantal wethouders.

De informateur adviseert de formateur om een coalitie te onderzoeken/samen te stellen uit deze vijf partijen. Zij hebben in de gesprekken onafhankelijk van elkaar uitgesproken aan deze voorkeur van samenwerking én in een brede coalitie de eerdergenoemde bestuurlijke verantwoordelijkheid te willen nemen of ondersteunen. Tevens is door meerdere partijen de behoefte uitgesproken om te werken aan een nieuwe opzet van de vergaderstructuur. Onder meer het werken met een commissiestructuur voorafgaand aan een besluitvormende raadvergadering. Men wil hierdoor in een besluitvormende raadsvergadering een discussie beperken tot op hoofdlijnen met ruimte voor het politieke debat. De commissievergadering kan dan gebruikt worden om deskundigheid van raadsleden te vergoten.

Tenslotte wil ik iedereen bedanken voor het tot stand brengen van dit advies en wens u allen en de formateur veel succes met de volgende fase.

Met diep respect voor uw belangrijke werkzaamheden in de komende periode voor de inwoners en gemeente Tynaarlo groet ik u.

Dhr. H. Berends
Informateur

Gespreksverslag

Aanwezig: De heer J. Vellinga (Leefbaar Tynaarlo)
Mevrouw A.M. Machielsens (Leefbaar Tynaarlo)
De heer H. Berends (informatieur)
Mevrouw L. de Boer (verslaglegging)

Datum: 22 maart 2022

Op 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. De uitslag van deze verkiezingen heeft ertoe geleid dat Leefbaar Tynaarlo de grootste partij is geworden. Leefbaar Tynaarlo heeft op basis daarvan op 17 maart 2022 het initiatief genomen door de heer Berends als informatieur aan te stellen. De heer Berends geeft aan dat hij met alle partijen die een vertegenwoordiging in de nieuwe raad krijgen in gesprek gaat. Uitgangspunt voor de gesprekken is een verkenning voor een zo breed mogelijk gedragen coalitie, waarbij bestuurlijke stevigheid en diversiteit de voorkeur genieten.

Om dit uitgangspunt in gesprekken vorm en inhoud te geven zal door de informatieur niet alleen gelet worden op een aantal inhoudelijke onderwerpen. Tijdens gesprekken zal gevraagd worden naar de sfeer en onderlinge verhoudingen. In de gesprekken zal zoveel mogelijk eenzelfde leidraad worden gehanteerd, waarbij de volgende onderwerpen in ieder geval aan de orde worden gesteld:

- Reflectie 2018-2022
- Voorkeur voor coalitie
- Belangrijke onderwerpen
- Afrondende opmerkingen

Voorafgaand aan de gesprekken heeft de informatieur kennisgenomen van het formatiedossier en een nadere toelichting ontvangen van de burgemeester en de directeur/gemeentesecretaris.

De informatieur heeft de opdracht gekregen om na alle gesprekken een advies te schrijven en tijdens een persconferentie aan te bieden aan de nieuwe raad. Overeengekomen wordt dat van alle gesprekken verslagen worden gemaakt die uiteindelijk door de deelnemers worden ondertekend en als bijlage bij het advies worden gepubliceerd.

Reflectie 2018-2022

Terugkijkend geeft de partij aan dat de wijze waarop zij het formatieproces in 2018 richting hebben gegeven onder meer debet is geweest aan de politiek-bestuurlijke cultuur gedurende de afgelopen bestuursperiode. Vandaar de keuze voor de huidige opzet van de informatie- en formatieproces.

Een coalitieakkoord dat op sommige punten voor meerdere uitleg vatbaar had invloed op de onderlinge betrekkingen. Daarnaast hebben verschillen tussen culturen van fracties en discutabele omgangsvormen in de raad, ertoe geleid dat het onderlinge vertrouwen beperkt was en besluitvorming stroperig verliep. Iedereen deed haar best om zich eroverheen te zetten, maar dat is maar ten dele gelukt. Daarnaast heeft het functioneren van het college niet altijd bijgedragen aan goede of vlotte besluitvormingsprocessen.

Voor de komende bestuursperiode is het van belang duidelijke en consistente besluitvorming te borgen. Waarbij de cyclus van politieke besluitvorming het liefst vrij vlot doorlopen wordt. Hierbij is het goed om na te denken c.q. te borgen tot op welk niveau de gemeenteraad geïnformeerd wil worden.

De politiek-bestuurlijke cultuur is daarbij een punt van aandacht c.q. zorg. De mogelijkheden om weer fysiek te gaan vergaderen, inclusief informele ontmoetingen en de start van een nieuwe bestuursperiode met nieuwe mensen bieden kansen om de mores en het politiek-bestuurlijke klimaat ten positieve te veranderen.

Voorkeur voor coalitie

De partij spreekt zich, kijkend naar de politiek-ideologische uitgangspunten en historie, uit voor Groen Links, PvdA en ChristenUnie als beoogd coalitiepartners. De fractie Gemeentebelangen wordt als samenwerkend coalitiepartner genoemd.

De onervarenheid, uitslatingen tijdens raadsvergaderingen en onbekendheid met een politiek-bestuurlijke omgeving van de fractie Tynaarlo nu baart zorgen, maar hoeft niet onoverkomelijk te zijn. Pijn zit naar de fractie van de VVD. De manier van politiek voeren door deze partij en de inhoudelijke koers, roept vraagtekens op of met de VVD een constructieve coalitie gevormd kan worden.

Belangrijke onderwerpen

Onder verwijzing naar het eerder uitgereikte formatiedossier licht de informateur een aantal onderwerpen toe waar in de komende bestuursperiode richting aan gegeven moet worden. De fractie onderstreept het belang van de financiële positie van de gemeente Tynaarlo en een structureel sluitende (meerjaren)begroting. Tevens wordt sturing op en prioritering binnen het sociaal domein benoemd.

Andere voor de fractie belangrijke onderwerpen zijn de herontwikkeling van het centrum van Eelde en Zuidlaren, de luchthaven en betaalbare woningbouw.

Afrondende opmerkingen

Het college vormt straks het dagelijks bestuur van een miljoenenorganisatie. De gemeente Tynaarlo heeft bestuurders nodig die de organisatie goed kunnen (be)sturen en die in de raad hun politieke rol goed kunnen spelen. Om bestuurlijke stevigheid te creëren staat de fractie in een mogelijke coalitierol ervoor open om eerst te spreken over het gewenste profiel of het benodigde type wethouders en dan pas over de 'poppetjes'.

In de afgelopen periode zijn experimenten gehouden ten aanzien van de wijze van vergaderen van de raad. Genoemd worden raadstafels en raads werkgroepen. De fractie spreekt uit dat het goed is om in de komende bestuursperiode te blijven zoeken naar de optimale vorm van informatie-uitwisseling, effectieve uitwisseling van standpunten en heldere besluitvorming.

De partij geeft aan dat het maken van afspraken over de wijze van samenwerking tussen de fracties die in de gemeenteraad vertegenwoordigd zijn tijdens het inwerkprogramma noodzakelijk acht. Het gaat dan om vragen als "hoe willen we met elkaar omgaan?", "welke cultuur staan we voor?" en "hoe werken we samen?". Om vervolgens ook daadwerkelijk te belijden wat je preekt c.q. met elkaar afspreekt.

Tot slot bedankt de informateur de deelnemers aan het gesprek voor de prettige en open gesprekken en uitgebreide informatieverstrekking. De deelnemers hebben aangegeven dat in het kader van de informatiefase alles aan de orde is gesteld dat aan de orde gesteld had moeten worden.

Dhr. J.J. Vellinga

Mevr. A.M. Machielsen

Dhr. H. Berends

Gespreksverslag

Aanwezig: De heer R. Aeilkema (Tynaarlo.Nu)
De heer G. Kema (Tynaarlo.Nu)
De heer H. Berends (informatieur)
Mevrouw L. de Boer (verslaglegging)

Datum: 23 maart 2022

Op 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. De uitslag van deze verkiezingen heeft ertoe geleid dat Leefbaar Tynaarlo de grootste partij is geworden. Leefbaar Tynaarlo heeft op basis daarvan op 17 maart 2022 het initiatief genomen door de heer Berends als informatieur aan te stellen. De heer Berends geeft aan dat hij met alle partijen die een vertegenwoordiging in de nieuwe raad krijgen in gesprek gaat. Uitgangspunt voor de gesprekken is een verkenning voor een zo breed mogelijk gedragen coalitie, waarbij bestuurlijke stevigheid en diversiteit de voorkeur genieten.

Om dit uitgangspunt in gesprekken vorm en inhoud te geven zal door de informatieur niet alleen gelet worden op een aantal inhoudelijke onderwerpen. Tijdens gesprekken zal gevraagd worden naar de sfeer en onderlinge verhoudingen. In de gesprekken zal zoveel mogelijk eenzelfde leidraad worden gehanteerd, waarbij de volgende onderwerpen in ieder geval aan de orde worden gesteld:

- Reflectie 2018-2022
- Voorkeur voor coalitie
- Belangrijke onderwerpen
- Afrondende opmerkingen

Voorafgaand aan de gesprekken heeft de informatieur kennisgenomen van het formatiedossier en een nadere toelichting ontvangen van de burgemeester en de directeur/gemeentesecretaris.

De informatieur heeft de opdracht gekregen om na alle gesprekken een advies te schrijven en tijdens een persconferentie aan te bieden aan de nieuwe raad. Overeengekomen wordt dat van alle gesprekken verslagen worden gemaakt die uiteindelijk door de deelnemers worden ondertekend en als bijlage bij het advies worden gepubliceerd.

Reflectie 2018-2022

Als "new kid on the block" vindt de partij bestuurlijke vernieuwing waarbij een open proces en de inwoner centraal staat van belang. Door inwoners niet of verkeerd te betrekken is een kloof ontstaan tussen gemeente en inwoners. De gemeente en haar inwoners is gebaat bij een daadkrachtig bestuur welke open staat voor veranderingen, ideeën en het zoeken van oplossingen. Dit vraagt, nog meer dan nu al het geval is, om het werken vanuit een oplossingsgerichte houding door zowel bestuur als organisatie. Dit betekent ook niet alles dichttimmeren met een veelheid aan wetten, regels en procedures maar ruimte bieden en nemen om tussentijds bij te sturen mocht daartoe noodzaak bestaan. Informatie en communicatie zijn daarin cruciaal en tevens de verbindende factor. Door gebruik te maken van de kennis en expertise van inwoners ontstaat draagvlak voor oplossingen.

De start van een nieuwe bestuursperiode met nieuwe mensen bieden kansen om de mores en het politiek-bestuurlijke klimaat ten positieve te veranderen.

Uitspraken tijdens de raadsvergadering hadden tot doel gedragingen te spiegelen en de noodzaak tot een oplossingsgerichte houding onder de aandacht te brengen.

Voorkeur voor coalitie

Hoewel de partij een nieuwkomer is in de politiek van Tynaarlo geeft de partij aan ruime bestuurlijke ervaring en kennis van de verschillende domeinen in huis te hebben. De partij spreekt zich, kijkend naar de politiek-ideologische uitgangspunten, uit voor GroenLinks, PvdA en Leefbaar Tynaarlo als beoogd coalitiepartners. Daarmee wordt tevens recht gedaan aan de verkiezingsuitslag.

Belangrijke onderwerpen

Onder verwijzing naar het eerder uitgereikte formatiedossier licht de informateur een aantal onderwerpen toe waar in de komende bestuursperiode richting aan gegeven moet worden.

De partij onderstreept het belang van de financiële positie van de gemeente Tynaarlo en een structureel sluitende (meerjaren)begroting. Tevens wordt het sociaal domein benoemd. Belangrijk wordt gevonden dat inwoners gebruik kunnen blijven maken van sociale voorzieningen. Het basisniveau van onze voorzieningen dient dan ook behouden te blijven. Door in te zetten op vroegtijdige lichte ondersteuning en preventie kunnen grotere problemen bij inwoners voorkomen worden. Wel zal gekeken moeten worden of processen efficiënter en bedrijfsmatiger ingericht kunnen worden opdat de financiële positie "op orde blijft".

De woningmarkt staat onder druk. De komende bestuursperiode zullen wij ten aanzien van in- en uitbreidingslocaties onze verantwoordelijkheid moeten pakken door te blijven ontwikkelen voor jongeren, ouderen en bijzondere doelgroepen.

Afrondende opmerkingen

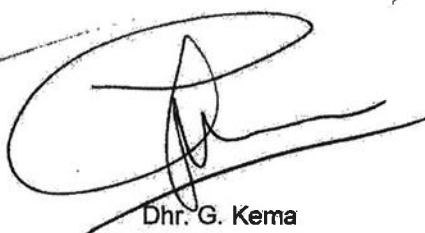
In de afgelopen periode zijn experimenten gehouden ten aanzien van de wijze van vergaderen van de raad. De partij spreekt uit dat het goed is om in de komende bestuursperiode te blijven zoeken naar de optimale vorm van informatie-uitwisseling, effectieve uitwisseling van standpunten en helder besluitvorming. De fractie geeft mee hierbij het "out of the box denken" niet uit het oog te verliezen. Daarnaast vraagt de partij aandacht voor de zogeheten chemie tussen de boogde coalitie om daarmee te komen tot een optimale en effectieve uitvoering van de processen.

Het college vormt straks het dagelijks bestuur van een miljoenen organisatie. De gemeente Tynaarlo heeft bestuurders nodig die de organisatie goed kunnen (be)sturen en die in de raad het politieke spel goed kunnen spelen. De partij onderschrijft de aanpak om bestuurlijke stevigheid te creëren en daarin eerst te spreken over de gewenste profielen en een aanpak en daarna te spreken over de meest geschikte mensen voor de nodige functies.

Tot slot bedankt de informateur de deelnemers aan het gesprek voor de prettige en open gesprekken en uitgebreide informatieverstrekking. De deelnemers hebben aangegeven dat in het kader van de informatiefase alles aan de orde is gesteld dat aan de orde gesteld had moeten worden.

Dhr. R. Aeilkema

Dhr. G. Kema

Dhr. H. Berends

Gespreksverslag

Aanwezig: De heer G. Pieters (VVD)
De heer J. Smits (VVD)
De heer H. Berends (informatieur)
Mevrouw L. de Boer (verslaglegging)

Datum: 23 maart 2022

Op 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. De uitslag van deze verkiezingen heeft ertoe geleid dat Leefbaar Tynaarlo de grootste partij is geworden. Leefbaar Tynaarlo heeft op basis daarvan op 17 maart 2022 het initiatief genomen door de heer Berends als informateur aan te stellen. De heer Berends geeft aan dat hij met alle partijen die een vertegenwoordiging in de nieuwe raad krijgen in gesprek gaat. Uitgangspunt voor de gesprekken is een verkenning voor een zo breed mogelijk gedragen coalitie, waarbij bestuurlijke stevigheid en diversiteit de voorkeur genieten.

Om dit uitgangspunt in gesprekken vorm en inhoud te geven zal door de informateur niet alleen gelet worden op een aantal inhoudelijke onderwerpen. Tijdens gesprekken zal gevraagd worden naar de sfeer en onderlinge verhoudingen. In de gesprekken zal zoveel mogelijk eenzelfde leidraad worden gehanteerd, waarbij de volgende onderwerpen in ieder geval aan de orde worden gesteld:

- Reflectie 2018-2022
- Voorkeur voor coalitie
- Belangrijke onderwerpen
- Afrondende opmerkingen

Voorafgaand aan de gesprekken heeft de informateur kennisgenomen van het formatiedossier en een nadere toelichting ontvangen van de burgemeester en de directeur/gemeentesecretaris.

De informateur heeft de opdracht gekregen om na alle gesprekken een advies te schrijven en tijdens een persconferentie aan te bieden aan de nieuwe raad. Overeengekomen wordt dat van alle gesprekken verslagen worden gemaakt die uiteindelijk door de deelnemers worden ondertekend en als bijlage bij het advies worden gepubliceerd.

Reflectie 2018-2022

Terugkijkend geeft de partij aan dat de wijze waarop het formatieproces in 2018 is vormgegeven debet is geweest aan de politiek-bestuurlijke cultuur gedurende de afgelopen bestuursperiode. Door een coalitieakkoord dat gehaast tot stand is gekomen en voor meerdere uitleg vatbaar was ontstond een wankel commitment. Moeizame onderlinge betrekkingen, wisselende fractiedisciplines en discutabele omgangsvormen hebben ertoe geleid dat het vertrouwen van een aantal partijen in elkaar een knauw heeft opgelopen en de besluitvorming stroperig verliep. De gemeenteraad heeft als het ware de ruimte gepakt die ze van het college heeft gekregen.

Hoewel sommige formuleringen wellicht anders gekozen hadden moeten worden, heeft de fractie telkens getracht op een kritische maar constructieve wijze en met het belang van oudememers en inwoners in het achterhoofd oppositie te voeren. De partij geeft aan dat bij het uitvoeren van haar controlerende taak een speldenprik soms noodzakelijk acht.

Voor de komende bestuursperiode is het van belang duidelijke en consistente besluitvorming te borgen. Waarbij de cyclus van politieke besluitvorming het liefst vrij vlot doorlopen wordt. Hierbij is het goed om na te denken c.q. te borgen tot op welk niveau de gemeenteraad geïnformeerd wil worden en ambities, gelet op de financiële positie, met gepast realisme te benaderen.

De politiek-bestuurlijke cultuur is daarbij een punt van aandacht c.q. zorg. De mogelijkheden om weer fysiek te gaan vergaderen, inclusief informele ontmoetingen, de start van een nieuwe bestuursperiode met nieuwe mensen bieden kansen om de mores en het politiek-bestuurlijke klimaat ten positieve te veranderen.

Voorkeur voor coalitie

De partij spreekt uit graag bestuurlijke verantwoordelijkheid te nemen en daarbij geen partijen op voorhand uit te willen sluiten. Wel ziet de partij een aandachtspunt in de mogelijke onervarenheid en onbekendheid met een politiek-bestuurlijke omgeving van de fractie Tynaarlo.Nu. Voorts wordt de opmerking geplaatst dat, gelet op voorgaande bestuursperiode, een breed gedragen coalitie de voorkeur geniet. Wel zal kritisch gekeken moeten worden naar het aantal wethouders.

Belangrijke onderwerpen

Onder verwijzing naar het eerder uitgereikte formatiedossier licht de informateur een aantal onderwerpen toe waar in de komende bestuursperiode richting aan gegeven moet worden. Mede doordat het onttrekken van substantiële bedragen uit het grondbedrijf eindig lijkt, onderstreept de partij het belang van de financiële positie van de gemeente Tynaarlo en een structureel sluitende (meerjaren)begroting.

Tevens wordt het sociaal domein benoemd. Belangrijk wordt gevonden dat inwoners gebruik kunnen blijven maken van sociale voorzieningen. Echter, wel zal gekeken moeten worden of processen efficiënter en bedrijfsmatiger ingericht kunnen worden opdat de financiële positie "op orde blijft".

Afrondende opmerkingen

Het college vormt straks het dagelijks bestuur van een miljoenen organisatie. De gemeente Tynaarlo heeft bestuurders nodig die de organisatie goed kunnen (be)sturen en die in de raad het politieke spel goed kunnen spelen. De nieuwe bestuursperiode met nieuwe mensen biedt zoals eerder gezegd mogelijkheden daartoe.

In de afgelopen periode zijn experimenten gehouden ten aanzien van de wijze van vergaderen van de raad. Genoemd worden raadstafels en raads werkgroepen. De fractie spreekt uit dat het goed is om in de komende bestuursperiode te blijven zoeken naar de optimale vorm van informatie-uitwisseling, effectieve uitwisseling van standpunten en helder besluitvorming. Dit wordt door de partij geïllustreerd door participatietrajecten waar vooraf kaders niet of onduidelijk geformuleerd zijn.

De partij geeft aan dat het maken van afspraken over de wijze van samenwerking tussen de fracties die in de gemeenteraad vertegenwoordigd zijn tijdens het inwerkprogramma noodzakelijk acht. Het gaat dan om vragen als "hoe willen we met elkaar omgaan?", "welke cultuur staan we voor?" en "hoe werken we samen?".

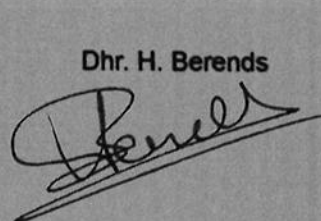
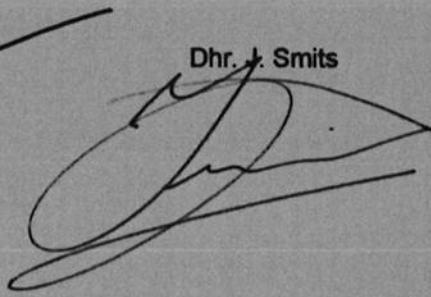
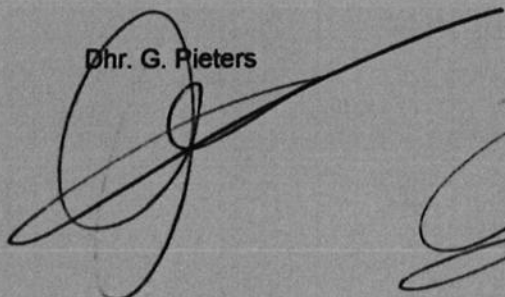
De informateur heeft aangegeven zijn advies tijdens een persconferentie aan te bieden aan de nieuwe raad. De partij doet de suggestie hieraan voorafgaand in petit comité met de deelnemers het advies te delen.

Tot slot bedankt de informateur de deelnemers aan het gesprek voor de prettige en open gesprekken en uitgebreide informatieverstrekking. De deelnemers hebben aangegeven dat in het kader van de informatiefase alles aan de orde is gesteld dat aan de orde gesteld had moeten worden.

Dhr. G. Pieters

Dhr. J. Smits

Dhr. H. Berends

Gespreksverslag

Aanwezig: De heer M.A. Ririhena (GroenLinks)
Mevrouw G.J. Bijkerk (GroenLinks)
De heer H. Berends (informatieur)
Mevrouw L. de Boer (verslaglegging)

Datum: 23 maart 2022

Op 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. De uitslag van deze verkiezingen heeft ertoe geleid dat Leefbaar Tynaarlo de grootste partij is geworden. Leefbaar Tynaarlo heeft op basis daarvan op 17 maart 2022 het initiatief genomen door de heer Berends als informatieur aan te stellen. De heer Berends geeft aan dat hij met alle partijen die een vertegenwoordiging in de nieuwe raad krijgen in gesprek gaat. Uitgangspunt voor de gesprekken is een verkenning voor een zo breed mogelijk gedragen coalitie, waarbij bestuurlijke stevigheid en diversiteit de voorkeur genieten.

Om dit uitgangspunt in gesprekken vorm en inhoud te geven zal door de informatieur niet alleen gelet worden op een aantal inhoudelijke onderwerpen. Tijdens gesprekken zal gevraagd worden naar de sfeer en onderlinge verhoudingen. In de gesprekken zal zoveel mogelijk eenzelfde leidraad worden gehanteerd, waarbij de volgende onderwerpen in ieder geval aan de orde worden gesteld:

- Reflectie 2018-2022
- Voorkeur voor coalitie
- Belangrijke onderwerpen
- Afrondende opmerkingen

Voorafgaand aan de gesprekken heeft de informatieur kennisgenomen van het formatiedossier en een nadere toelichting ontvangen van de burgemeester en de directeur/gemeentesecretaris.

De informatieur heeft de opdracht gekregen om na alle gesprekken een advies te schrijven en tijdens een persconferentie aan te bieden aan de nieuwe raad. Overeengekomen wordt dat van alle gesprekken verslagen worden gemaakt die uiteindelijk door de deelnemers worden ondertekend en als bijlage bij het advies worden gepubliceerd.

Reflectie 2018-2022

Terugkijkend geeft de partij aan dat de wijze waarop het formatieproces in 2018 is vormgegeven debet is geweest aan de politiek-bestuurlijke cultuur gedurende de afgelopen bestuursperiode. Door een coalitieakkoord dat gehaast tot stand is gekomen en voor meerdere uitleg vatbaar was ontstond een wankel commitment. Moeizame onderlinge betrekkingen, tegenstellingen die werden uitvergroot, wisselende fractiedisciplines en discutabele omgangsvormen hebben ertoe geleid dat het vertrouwen van een aantal partijen in elkaar een knauw heeft opgelopen en de besluitvorming traag verliep. Iedereen deed haar best om zich erover heen te zetten, maar de uitgesproken beloftes waren van zeer korte duur.

Voor de komende bestuursperiode is het van belang duidelijke en consistente besluitvorming te borgen. Waarbij de cyclus van politieke besluitvorming het liefst vrij vlot doorlopen wordt. Tevens pleit GroenLinks ervoor bij de start van de nieuwe bestuursperiode een gedragscode op te stellen en ook daadwerkelijk te doen wat je daarin verkondigt c.q. met elkaar afspreekt. Het gaat dan om vragen als "hoe willen we met elkaar omgaan?", "welke cultuur staan we voor?" en "hoe werken we samen?". Ook de vergaderstructuur kan wat GroenLinks betreft verbeterd worden.

Voorkeur voor coalitie

GroenLinks geeft aan recht te willen doen aan de verkiezingsuitslag. Daarbij geven zij aan een voorkeur te hebben voor partijen die politiek ideologisch en programmatisch dichtbij staan. Zoals Leefbaar Tynaarlo, PvdA en ChristenUnie..

Hoewel de fractie Tynaarlo.Nu veel deskundigheid met zich meebrengt, baart de onervarenheid en onbekendheid met een politiek-bestuurlijke omgeving zorgen gezien de fase waarin de gemeente op dit moment zit. Wil je echter recht doen aan de verkiezingsuitslag dan is het volgens GroenLinks goed om toch te verkennen waar de

mogelijkheden zitten ten aanzien van coalitiedeelname. Ook wat betreft D66 is GroenLinks van mening dat op basis van de verkiezingsuitslag onderzocht moet worden of coalitiedeelname tot de mogelijkheden behoort. Ondanks dat er politiek ideologisch fundamentele verschillen worden ervaren die in de vorige periode voor knelpunten hebben gezorgd.

Pijn zit naar delen van de fractie van de VVD. De manier van oppositie voeren en de wijze van politiek bedrijven van deze partij roept de vraag op of met de VVD een coalitie gevoerd kan worden.

GroenLinks doet tevens de oproep voor commitment van de bestuurders voor de komende bestuursperiode.

Belangrijke onderwerpen

Onder verwijzing naar het eerder uitgereikte formatiedossier licht de informateur een aantal onderwerpen toe waar in de komende bestuursperiode richting aan gegeven moet worden. De fractie onderstreept het belang van de financiële positie van de gemeente Tynaarlo en een structureel sluitende (meerjaren)begroting.

Tevens wordt het sociaal domein benoemd. Belangrijk wordt gevonden dat inwoners gebruik kunnen blijven maken van sociale voorzieningen. Echter, wel zal gekeken moeten worden of processen efficiënter en bedrijfsmatiger ingericht kunnen worden opdat de financiële positie "op orde blijft".

We vinden het belangrijk inwoners, ondernemers en organisaties actief te betrekken bij ontwikkelingen in hun omgeving. Niet alleen omdat zij gelijkwaardige gesprekspartners zijn, maar ook om optimaal gebruik te maken van hun kennis en ervaring. In de afgelopen bestuursperiode was participatie meer dan voorheen onderdeel van beleidsvorming. Tegelijkertijd zagen wij een worsteling. Dit gaat niet alleen over de rol van de inwoner, maar ook over onze rol als gemeente(raad). Een werkwijze passend bij een naar buiten gekeerde organisatie die stuurt op eigen kracht van inwoners blijft ook in de nieuwe bestuursperiode een opgave.

Afrondende opmerkingen

Het college vormt straks het dagelijks bestuur van een miljoenen organisatie. De gemeente Tynaarlo heeft bestuurders nodig die de organisatie goed kunnen (be)sturen en die in de raad het politieke spel goed kunnen spelen. Om bestuurlijke stevigheid te creëren staat de fractie in een mogelijke coalitierol er voor open om eerst te spreken over het gewenste profiel of het benodigde type wethouders en dan pas over de 'poppetjes'. Aanvullend pleit de fractie voor diversiteit in het college. Zij vinden het essentieel dat er gestreefd wordt naar een zo divers mogelijk samengesteld college. Een college bestaande uit alleen maar mannen is geen optie.

In de afgelopen periode zijn experimenten gehouden ten aanzien van de wijze van vergaderen van de raad. De fractie spreekt uit dat het goed is om in de komende bestuursperiode te blijven zoeken naar de optimale vorm van informatie-uitwisseling, effectieve uitwisseling van standpunten en helder besluitvorming.

Tot slot bedankt de informateur de deelnemers aan het gesprek voor de prettige en open gesprekken en uitgebreide informatieverstrekking. De deelnemers hebben aangegeven dat in het kader van de informatiefase alles aan de orde is gesteld dat aan de orde gesteld had moeten worden.

Dhr. M.A. Ririhena

Mevr. G.J. Bijkerk

Dhr. H. Berends

Gespreksverslag

Aanwezig: De heer T.A.H. Dijkstra (PvdA)
Mevrouw A. Lubbers (PvdA)
De heer H. Berends (informatuur)
Mevrouw L. de Boer (verslaglegging)

Datum: 23 maart 2022

Op 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. De uitslag van deze verkiezingen heeft ertoe geleid dat Leefbaar Tynaarlo de grootste partij is geworden. Leefbaar Tynaarlo heeft op basis daarvan op 17 maart 2022 het initiatief genomen door de heer Berends als informatuur aan te stellen. De heer Berends geeft aan dat hij met alle partijen die een vertegenwoordiging in de nieuwe raad krijgen in gesprek gaat. Uitgangspunt voor de gesprekken is een verkenning voor een zo breed mogelijk gedragen coalitie, waarbij bestuurlijke stevigheid en diversiteit de voorkeur genieten.

Om dit uitgangspunt in gesprekken vorm en inhoud te geven zal door de informatuur niet alleen gelet worden op een aantal inhoudelijke onderwerpen. Tijdens gesprekken zal gevraagd worden naar de sfeer en onderlinge verhoudingen. In de gesprekken zal zoveel mogelijk eenzelfde leidraad worden gehanteerd, waarbij de volgende onderwerpen in ieder geval aan de orde worden gesteld:

- Reflectie 2018-2022
- Voorkeur voor coalitie
- Belangrijke onderwerpen
- Afrondende opmerkingen

Voorafgaand aan de gesprekken heeft de informatuur kennisgenomen van het formatiedossier en een nadere toelichting ontvangen van de burgemeester en de directeur/gemeentesecretaris.

De informatuur heeft de opdracht gekregen om na alle gesprekken een advies te schrijven en tijdens een persconferentie aan te bieden aan de nieuwe raad. Overeengekomen wordt dat van alle gesprekken verslagen worden gemaakt die uiteindelijk door de deelnemers worden ondertekend en als bijlage bij het advies worden gepubliceerd.

Reflectie 2018-2022

Terugkijkend geeft de partij aan dat de wijze waarop het formatieproces in 2018 is vormgegeven debet is geweest aan de politiek-bestuurlijke cultuur gedurende de afgelopen bestuursperiode. Door een coalitieakkoord dat gehaast tot stand is gekomen en voor meerdere uitleg vatbaar was ontstond een wankel commitment. Moeizame onderlinge betrekkingen, wisselende fractiedisciplines en discutabele omgangsvormen hebben ertoe geleid dat het vertrouwen van een aantal partijen in elkaar een knauw heeft opgelopen en de besluitvorming traag verliep. Iedereen deed haar best om zich erover heen te zetten, maar de uitgesproken beloftes waren van korte duur.

Voor de komende bestuursperiode is het van belang duidelijke en consistente besluitvorming te borgen. Waarbij de cyclus van politieke besluitvorming het liefst vrij vlot doorlopen wordt. Naast een helder voorzitterschap kan een spreektijdenverordening hierin ondersteunend zijn. Hierbij is het goed om na te denken c.q. te borgen tot op welk niveau de gemeenteraad geïnformeerd wil worden.

De politiek-bestuurlijke cultuur is punt van aandacht c.q. zorg. In het wegnemen van dit oud zeer zal geïnvesteerd moeten worden. De mogelijkheden om weer fysiek te gaan vergaderen, inclusief informele ontmoetingen, de start van een nieuwe bestuursperiode met nieuwe mensen bieden kansen om de mores en het politiek-bestuurlijke klimaat ten positieve te veranderen.

Gelet op de bestuurscultuur gedurende de vorige bestuursperiode beviel een rol in de oppositie. Voor de komende periode wenst de PvdA, mede gelet op het aantal stemmen, echter bestuurlijke verantwoordelijkheid te dragen.

Voorkeur voor coalitie

De partij spreekt zich, kijkend naar de politiek-ideologische uitgangspunten, uit voor GroenLinks, de ChristenUnie en Leefbaar Tynaarlo als beoogd coalitiepartners. Eventueel aangevuld met D66.

De PvdA opteert voor een zo groot mogelijke meerderheid met een zo klein mogelijk aantal fracties. Een meerderheid van de helft +1 biedt onvoldoende waarborg voor stabiliteit en laat geen ruimte voor individuele (afwijkende) keuzes.

De onervarenheid, en onbekendheid met een politiek-bestuurlijke omgeving van de fracties Tynaarlo.Nu en Gemeentebelangen maken dat deze fracties voor de PvdA geen aantrekkelijke partners zijn. Als een coalitie over links haalbaar is, dan is de VVD geen voor de hand liggende keus. Met het CDA bestaat ideologisch gezien te weinig overeenkomst.

De PvdA pleit ervoor om op "hoofdpijn dossiers" bindende afspraken te maken maar op andere onderwerpen in het coalitieakkoord niet alles dicht te timmeren, zodat er ook ruimte is voor samenwerking met de oppositie. Ook moet er ruimte blijven voor nieuwe ideeën en ontwikkelingen.

Belangrijke onderwerpen

Onder verwijzing naar het eerder uitgereikte formatiedossier licht de informateur een aantal onderwerpen toe waar in de komende bestuursperiode richting aan gegeven moet worden. De partij onderstreept het belang van de financiële positie van de gemeente Tynaarlo en een structureel sluitende (meerjaren)begroting.

Tevens wordt het sociaal domein benoemd. Belangrijk wordt gevonden dat inwoners gebruik kunnen blijven maken van sociale voorzieningen. Echter, wel zal gekeken moeten worden of processen efficiënter en bedrijfsmatiger ingericht kunnen worden opdat de financiële positie "op orde blijft".

De partij vindt het tevens van belang dat ontwikkelingen in het centrum van Eelde en Zuidlaren tot uitvoer komen. Dan wel duidelijkheid over geboden wordt.

Afrondende opmerkingen

Het college vormt straks het dagelijks bestuur van een miljoenen organisatie. De gemeente Tynaarlo heeft bestuurders nodig die de organisatie goed kunnen (be)sturen en die in de raad het politieke spel goed kunnen spelen. Om bestuurlijke stevigheid te creëren staat de fractie in een mogelijke coalitierol er voor open om eerst te spreken over het gewenste profiel of het benodigde type wethouders en dan pas over de 'poppetjes'.

In de afgelopen periode zijn experimenten gehouden ten aanzien van de wijze van vergaderen van de raad. De fractie spreekt uit dat het goed is om in de komende bestuursperiode te blijven zoeken naar de optimale vorm van informatie-uitwisseling, effectieve uitwisseling van standpunten en helder besluitvorming. Het concept van commissies wordt als voorbeeld genoemd.

De partij geeft aan dat het maken van afspraken over de wijze van samenwerking tussen de fracties die in de gemeenteraad vertegenwoordigd zijn tijdens het inwerkprogramma noodzakelijk acht. Het gaat dan om vragen als "hoe willen we met elkaar omgaan?", "welke cultuur staan we voor?" en "hoe werken we samen?". Om vervolgens ook daadwerkelijk te belijden wat je preekt c.q. met elkaar afspreekt.

De PvdA uit haar zorgen ten aanzien van de organisatie. Om voldoende slagkracht te behouden en om op een goede manier samen te werken in en met de samenleving is een prioritering geboden. We moeten ons ervan doordrongen zijn dat niet alle kansen gerealiseerd kunnen worden.

Tot slot bedankt de informateur de deelnemers aan het gesprek voor de prettige en open gesprekken en uitgebreide informatieverstrekking. De deelnemers hebben aangegeven dat in het kader van de informatiefase alles aan de orde is gesteld dat aan de orde gesteld had moeten worden.

Dhr. T.A.H. Dijkstra

Mevr. A. Lubbers

Dhr. H. Berends

Gespreksverslag

Aanwezig: De heer H.W.A. van Os (D66)
Mevrouw E. Kardol (D66)
De heer H. Berends (informatuur)
Mevrouw L. de Boer (verslaglegging)

Datum: 23 maart 2022

Op 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. De uitslag van deze verkiezingen heeft ertoe geleid dat Leefbaar Tynaarlo de grootste partij is geworden. Leefbaar Tynaarlo heeft op basis daarvan op 17 maart 2022 het initiatief genomen door de heer Berends als informatuur aan te stellen. De heer Berends geeft aan dat hij met alle partijen die een vertegenwoordiging in de nieuwe raad krijgen in gesprek gaat. Uitgangspunt voor de gesprekken is een verkenning voor **een zo breed mogelijk gedragen coalitie, waarbij bestuurlijke stevigheid en diversiteit de voorkeur genieten.**

Om dit uitgangspunt in gesprekken vorm en inhoud te geven zal door de informatuur niet alleen gelet worden op een aantal inhoudelijke onderwerpen. Tijdens gesprekken zal gevraagd worden naar de sfeer en onderlinge verhoudingen. In de gesprekken zal zoveel mogelijk eenzelfde leidraad worden gehanteerd, waarbij de volgende onderwerpen in ieder geval aan de orde worden gesteld:

- Reflectie 2018-2022
- Voorkeur voor coalitie
- Belangrijke onderwerpen
- Afrondende opmerkingen

Voorafgaand aan de gesprekken heeft de informatuur kennisgenomen van het formatiedossier en een nadere toelichting ontvangen van de burgemeester en de directeur/gemeentesecretaris.

De informatuur heeft de opdracht gekregen om na alle gesprekken een advies te schrijven. Het was op het moment van spreken nog niet duidelijk hoe en waar het verslag van de informatuur gepresenteerd zou worden. De verschillende mogelijkheden zijn de revue gepasseerd waarbij de voorkeur voor D66 lag bij een bespreking in de raad. En als er gekozen wordt voor een persconferentie, dan is het voor D66 van groot belang dat afstemming met raad vooraf plaats vindt. Overeengekomen wordt dat van alle gesprekken verslagen worden gemaakt die uiteindelijk door de deelnemers worden ondertekend en als bijlage bij het advies worden gepubliceerd.

D66 benoemt de geruchten die de ronde doen over een parallel formatieproces waarin LT, GL, PvdA en CU (en GB?) al vergevorderd plannen zouden hebben, ergo de "coalitie zou al rond zijn". Voor D66 is het van belang dat er 1 transparant proces is. D66 heeft daarom de informatuur gevraagd of hij bekend is met een dergelijk parallel proces. Deze gaf aan dat hij niet op de hoogte is van een dergelijk proces.

Verder is er gesproken over het formatieproces tot het moment van spreken. D66 heeft aangegeven dat de communicatie wat hen betrof tot dusver niet de schoonheids prijs verdient en dat het beter moet.

Reflectie 2018-2022

Terugkijkend geeft de partij aan dat de ondoorzichtige wijze waarop het formatieproces in 2018 is vormgegeven o.a. debet is geweest aan de politiek-bestuurlijke cultuur gedurende de afgelopen bestuursperiode. Door een coalitieakkoord dat gehaast tot stand is gekomen en voor meerdere uitleg vatbaar was ontstond een wankel commitment. Moeizame onderlinge betrekkingen, wisselende fractiedisciplines en grievende omgangsvormen hebben ertoe geleid dat het vertrouwen van een aantal partijen in elkaar een knauw heeft opgelopen en de besluitvorming traag verliep. Iedereen deed haar best om zich erover heen te zetten, maar de uitgesproken beloftes waren van korte duur. Vertrouwen komt te voet en gaat te paard: hiermee moet elke keer weer rekening gehouden worden. D66 heeft dan ook aangegeven dat (gebrek aan) wederzijds vertrouwen één van de belangrijkste thema's is geweest de afgelopen jaren.

Voor de komende bestuursperiode is het van belang duidelijke en consistente besluitvorming te borgen, die gebaseerd is op feiten en daarnaast aansluit bij wat voor het algemeen belang nodig is. Voorkomen dient te worden dat de besluitvorming slechts gebaseerd is op de mening van een sterk profilerende minderheid. Hierbij

is het goed om na te denken c.q. te borgen tot op welk niveau de gemeenteraad geïnformeerd wil worden in relatie tot de vergaderstructuur. De mogelijkheden om weer fysiek te gaan vergaderen, inclusief informele ontmoetingen, de start van een nieuwe bestuursperiode met nieuwe mensen bieden kansen om de mores en het politiek-bestuurlijke klimaat ten positieve te veranderen. Evenals een mogelijke andere vergaderstructuur.

Voorkeur voor coalitie

Gezien de verkiezingsuitslag past D66 bescheidenheid. Volgens D66 ligt het initiatief voor het vormen van een coalitie bij de "winnaars van de verkiezing", namelijk LT, PvdA en Tynaarlo.nu. De partij spreekt ook uit om alleen onder aantal voorwaarden bestuurlijke verantwoordelijkheid willen te nemen en heeft geen principiële bezwaren om samen te werken met welke partij dan ook. De gestelde voorwaarden verschillen per coalitie en mogelijke coalitiepartners en zijn alle erop gericht eventuele integriteitsproblemen/belangenverstremming en gebrek aan kennis van een politiek bestuurlijk omgeving vooraf op te lossen. Er zijn in het gesprek enkele voorbeelden en zorgpunten besproken.

Belangrijke onderwerpen

Onder verwijzing naar het eerder uitgereikte formatiedossier licht de informateur een aantal onderwerpen toe waar in de komende bestuursperiode richting aan gegeven moet worden. De partij geeft aan dat er de komende periode nogal wat (financiële) problemen op ons pad gaan komen. Daardoor vindt D66 het belangrijk dat er een breed gedragen akkoord komt met daarbij een krachtig bestuur, dat verantwoordelijkheid kan nemen en lastige keuzes durft te maken.

De fractie onderstreept het belang van een goede financiële positie van de gemeente Tynaarlo en een structureel sluitende (meerjaren)begroting. Tevens wordt het sociaal domein benoemd: hier zullen keuzes gemaakt moeten worden. Belangrijk wordt gevonden dat inwoners gebruik kunnen blijven maken van sociale voorzieningen. Echter, wel zal gekeken moeten worden of processen efficiënter en bedrijfsmatiger ingericht kunnen worden opdat de financiële positie in het sociaal domein "op orde komt".

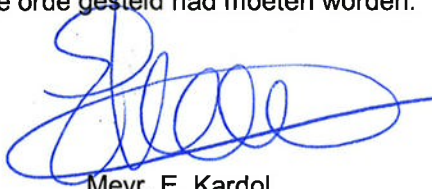
Afrondende opmerkingen

De functie van wethouder is inhoudelijk aan zwaarte toegenomen. Het college vormt straks het dagelijks bestuur van een miljoenenorganisatie. De gemeente Tynaarlo heeft bestuurders nodig die de organisatie goed kunnen (be)sturen en die in de raad het politieke spel goed kunnen spelen. Om bestuurlijke stevigheid te creëren wordt tijdens het gesprek het belang aangestipt van een helder profiel voor wethouders. Daarna pas praten over de 'poppetjes'.

In de afgelopen periode zijn experimenten gehouden ten aanzien van de wijze van vergaderen van de raad. De fractie spreekt uit dat het goed is om in de komende bestuursperiode te blijven zoeken naar de optimale vorm van informatie-uitwisseling, effectieve uitwisseling van standpunten en helder besluitvorming. Het concept van raad-stafels en commissies wordt als voorbeelden genoemd. Dit stelt raadsleden in staat om in een a-politieke setting achtergrondinformatie op te halen hetgeen als meerwaarde wordt gezien voor het latere besluitvormingsproces. D66 is een voorstander van een commissiestructuur.

D66 pleit ervoor in het inwerkprogramma aandacht te besteden aan de samenwerking tussen de partijen die in de gemeenteraad vertegenwoordigd zijn. Vervolgens ook daadwerkelijk te doen wat je daarin verkondigt c.q. met elkaar afspreekt: oftewel practise what you preach. Aanvullend wordt aandacht gevraagd voor de betekenis van de rol van fractievoorzitter in het inwerkprogramma.

Tot slot bedankt de informateur de deelnemers aan het gesprek voor de prettige en open gesprekken en uitgebreide informatieverstrekking. De deelnemers hebben aangegeven dat in het kader van de informatiefase alles aan de orde is gesteld dat aan de orde gesteld had moeten worden.

Dhr. H.W.A. van Os

Mevr. E. Kardol

Dhr. H. Berends

Gespreksverslag

Aanwezig: De heer H.L. Middendorp (CDA)
Mevrouw H. Wiersema (CDA)
De heer H. Berends (informatuur)
Mevrouw L. de Boer (verslaglegging)

Datum: 25 maart 2022

Op 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. De uitslag van deze verkiezingen heeft ertoe geleid dat Leefbaar Tynaarlo de grootste partij is geworden. Leefbaar Tynaarlo heeft op basis daarvan op 17 maart 2022 het initiatief genomen door de heer Berends als informateur aan te stellen. De heer Berends geeft aan dat hij met alle partijen die een vertegenwoordiging in de nieuwe raad krijgen in gesprek gaat. Uitgangspunt voor de gesprekken is een verkenning voor een zo breed mogelijk gedragen coalitie, waarbij bestuurlijke stevigheid en diversiteit de voorkeur genieten.

Om dit uitgangspunt in gesprekken vorm en inhoud te geven zal door de informateur niet alleen gelet worden op een aantal inhoudelijke onderwerpen. Tijdens gesprekken zal gevraagd worden naar de sfeer en onderlinge verhoudingen. In de gesprekken zal zoveel mogelijk eenzelfde leidraad worden gehanteerd, waarbij de volgende onderwerpen in ieder geval aan de orde worden gesteld:

- Reflectie 2018-2022
- Voorkeur voor coalitie
- Belangrijke onderwerpen
- Afrondende opmerkingen

Voorafgaand aan de gesprekken heeft de informateur kennisgenomen van het formatiedossier en een nadere toelichting ontvangen van de burgemeester en de directeur/gemeentesecretaris.

De informateur heeft de opdracht gekregen om na alle gesprekken een advies te schrijven en tijdens een persconferentie aan te bieden aan de nieuwe raad. Overeengekomen wordt dat van alle gesprekken verslagen worden gemaakt die uiteindelijk door de deelnemers worden ondertekend en als bijlage bij het advies worden gepubliceerd.

Reflectie 2018-2022

Terugkijkend geeft de partij aan dat de ondoorzichtige wijze waarop het formatieproces in 2018 is vormgegeven debet is geweest aan de politiek-bestuurlijke cultuur gedurende de afgelopen bestuursperiode. Door een coalitieakkoord dat gehaast tot stand is gekomen en voor meerdere uitleg vatbaar was ontstond een wankel commitment. Moeizame onderlinge betrekkingen, wisselende fractiedisciplines en discutabele omgangsvormen hebben ertoe geleid dat het vertrouwen van een aantal partijen in elkaar een knauw heeft opgelopen en de besluitvorming stroperig verliep. Iedereen deed haar best om zich erover heen te zetten, maar de uitgesproken beloften waren van korte duur.

Voor de komende bestuursperiode is het van belang duidelijke en consistente besluitvorming te borgen. Waarbij de cyclus van politieke besluitvorming het liefst vrij vlot doorlopen wordt. Deze tevens gebaseerd is op feiten en daarnaast aansluit bij wat voor het algemeen belang nodig is. Voorkomen dient te worden dat de besluitvorming slechts gebaseerd is op de mening van een sterk profilerende minderheid.

De politiek-bestuurlijke cultuur is punt van aandacht c.q. zorg. In het wegnemen van oud zeer zal geïnvesteerd moeten worden. De mogelijkheden om weer fysiek te gaan vergaderen, inclusief informele ontmoetingen, de start van een nieuwe bestuursperiode met nieuwe mensen bieden kansen om de mores en het politiek-bestuurlijke klimaat ten positieve te veranderen.

Voorkeur voor coalitie

Gezien de verkiezingsuitslag past CDA bescheidenheid. Dit betekent dat men open staat voor dialoog wanneer dat wordt gevraagd, het is echter de stem van de kiezer die als boventoon in de formatie gehoord moet worden. De partij acht bij de coalitievorming rust, stabiliteit en een heldere koers van belang voor bestuur, inwoners en organisatie. Tevens dient recht gedaan te worden aan de verkiezingsuitslag. Dit betekent dat Tynaarlo.Nu een

positie binnen de coalitie zou moeten krijgen. Omringd door ervaren partijen is het voor een nieuwe partij immers goed mogelijk om deel te nemen aan het college.

Het CDA geeft aan een zakencollege ter overweging mee te geven.

Belangrijke onderwerpen

Onder verwijzing naar het eerder uitgereikte formatiedossier licht de informateur een aantal onderwerpen toe waar in de komende bestuursperiode richting aan gegeven moet worden. De fractie onderstreept het belang van de financiële positie van de gemeente Tynaarlo en een structureel sluitende (meerjaren)begroting. Tevens wordt het sociaal domein benoemd. Belangrijk wordt gevonden dat inwoners gebruik kunnen blijven maken van sociale voorzieningen. Echter, wel zal gekeken moeten worden of processen efficiënter, slimmer en bedrijfsmatiger ingericht kunnen worden opdat de financiële positie "op orde blijft". We gaan immers toe naar een situatie dat niet alles meer betaalbaar is en keuzes gemaakt zullen moeten worden.

Afrondende opmerkingen

De functie van wethouder is inhoudelijk aan zwaarte toegenomen. Het college vormt straks het dagelijks bestuur van een miljoenen organisatie. De gemeente Tynaarlo heeft bestuurders nodig die de organisatie goed kunnen (be)sturen en die in de raad het politieke spel goed kunnen spelen. Om bestuurlijke stevigheid te creëren staat de fractie in een mogelijke coalitierol er voor open om eerst te spreken over het gewenste profiel of het benodigde type wethouders en dan pas over de 'poppetjes' welke aan het gekozen profiel moeten voldoen.

In de afgelopen periode zijn experimenten gehouden ten aanzien van de wijze van vergaderen van de raad. De fractie spreekt uit dat het goed is om in de komende bestuursperiode te blijven zoeken naar de optimale vorm van informatie-uitwisseling, effectieve uitwisseling van standpunten en helder besluitvorming. Het concept van raad-stafels en commissies wordt als voorbeelden genoemd. Dit stelt raadsleden in staat om in een a-politieke setting achtergrondinformatie op te halen hetgeen als meerwaarde wordt gezien voor het latere besluitvormingsproces. Zeker nu we hebben moeten constateren dat sprake is van een lekenbestuur.

De partij geeft aan dat het maken van afspraken over de wijze van samenwerking tussen de fracties die in de gemeenteraad vertegenwoordigd zijn tijdens het inwerkprogramma noodzakelijk acht. Het gaat dan om vragen als "hoe willen we met elkaar omgaan?", "welke cultuur staan we voor?" en "hoe werken we samen?". Om vervolgens ook daadwerkelijk te belijden wat je preekt c.q. met elkaar afspreekt.

Zorgen worden geuit ten aanzien van de organisatie. Om voldoende slagkracht te behouden en om op een goede manier samen te werken in en met de samenleving is een prioritering geboden. Daarnaast moeten partijen ook beseffen dat een eindeloze reeks aan schriftelijke vragen, moties en negatieve pers een flinke wissel trekken op het ambtelijke apparaat. Wees hier dus, waar mogelijk, terughoudend in. We moeten ons ervan doordrongen zijn dat niet alle kansen gerealiseerd kunnen worden. De suggestie wordt gedaan om bij de start van de nieuwe bestuursperiode gezamenlijk met de organisatie na te gaan welke ontwikkelingen per domein op ons afkomen.

Tot slot bedankt de informateur de deelnemers aan het gesprek voor de prettige en open gesprekken en uitgebreide informatieverstrekking. De deelnemers hebben aangegeven dat in het kader van de informatiefase alles aan de orde is gesteld dat aan de orde gesteld had moeten worden.

Dhr. H.L. Middendorp

Mevr. H. Wiersema

Dhr. H. Berends

Gespreksverslag

Aanwezig: De heer H. van den Born (ChristenUnie)
De heer H. de Graaf (ChristenUnie)
De heer H. Berends (informatuur)
Mevrouw L. de Boer (verslaglegging)

Datum: 25 maart 2022

Op 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. De uitslag van deze verkiezingen heeft ertoe geleid dat Leefbaar Tynaarlo de grootste partij is geworden. Leefbaar Tynaarlo heeft op basis daarvan op 17 maart 2022 het initiatief genomen door de heer Berends als informatuur aan te stellen. De heer Berends geeft aan dat hij met alle partijen die een vertegenwoordiging in de nieuwe raad krijgen in gesprek gaat. Uitgangspunt voor de gesprekken is een verkenning voor een zo breed mogelijk gedragen coalitie, waarbij bestuurlijke stevigheid en diversiteit de voorkeur genieten.

Om dit uitgangspunt in gesprekken vorm en inhoud te geven zal door de informatuur niet alleen gelet worden op een aantal inhoudelijke onderwerpen. Tijdens gesprekken zal gevraagd worden naar de sfeer en onderlinge verhoudingen. In de gesprekken zal zoveel mogelijk eenzelfde leidraad worden gehanteerd, waarbij de volgende onderwerpen in ieder geval aan de orde worden gesteld:

- Reflectie 2018-2022
- Voorkeur voor coalitie
- Belangrijke onderwerpen
- Afrondende opmerkingen

Voorafgaand aan de gesprekken heeft de informatuur kennisgenomen van het formatiedossier en een nadere toelichting ontvangen van de burgemeester en de directeur/gemeentesecretaris.

De informatuur heeft de opdracht gekregen om na alle gesprekken een advies te schrijven en tijdens een persconferentie aan te bieden aan de nieuwe raad. Overeengekomen wordt dat van alle gesprekken verslagen worden gemaakt die uiteindelijk door de deelnemers worden ondertekend en als bijlage bij het advies worden gepubliceerd.

Reflectie 2018-2022

Terugkijkend geeft de partij aan dat de wijze waarop het formatieproces in 2018 is vormgegeven in elk geval de eerste jaren van de afgelopen bestuursperiode heeft bijgedragen aan een vrij moeizame politiek-bestuurlijke cultuur. Door een coalitieakkoord dat gehaast tot stand is gekomen en voor meerdere uitleg vatbaar was ontstond een wankel commitment. Moeizame onderlinge betrekkingen en wisselende fractiedisciplines hebben ertoe geleid dat het vertrouwen van een aantal partijen in elkaar onder druk kwam te staan en de besluitvorming in belangrijke dossiers vaak stroperig verliep. Iedereen deed overigens wel haar best om zich erover heen te zetten..

Voor de komende bestuursperiode is het van belang duidelijke en consistente besluitvorming te borgen. Waarbij de cyclus van ambtelijke advisering tot en met politieke besluitvorming het liefst vrij vlot doorlopen wordt. Besluitvorming moet tevens gebaseerd zijn op feiten en daarnaast aansluiten bij wat voor het algemeen belang nodig is. Voorkomen dient te worden dat de besluitvorming slechts gebaseerd is op de mening van een zich sterk profilerende minderheid. Hierbij is het goed om ook na te denken c.q. te borgen tot op welk niveau de gemeenteraad geïnformeerd wil worden in relatie tot de vergaderstructuur.

De politiek-bestuurlijke cultuur is punt van aandacht c.q. zorg. In het wegnemen van oud zeer zal geïnvesteerd moeten worden. De mogelijkheden om weer fysiek te gaan vergaderen, inclusief informele ontmoetingen, de start van een nieuwe bestuursperiode met nieuwe mensen bieden kansen om de mores en het politiek-bestuurlijke klimaat ten positieve te veranderen.

Voorkeur voor coalitie

Verschillende combinaties zijn mogelijk. De partij ziet, kijkend naar de verkiezingsresultaten en politiek-ideologische uitgangspunten, combinaties van GroenLinks, Leefbaar Tynaarlo, D66 en PvdA als logische beoogde coalitiepartners. Waarbij Gemeentebelangen wellicht als gedoogpartner kan functioneren.

Gezien de opgave waar de gemeente voor staat, wordt ervarenheid en bekendheid met een politiek-bestuurlijke omgeving belangrijk geacht. Maar er wordt op voorhand geen enkele partij uitgesloten.

Belangrijke onderwerpen

Onder verwijzing naar het eerder uitgereikte formatiedossier licht de informateur een aantal onderwerpen toe waar in de komende bestuursperiode richting aan gegeven moet worden. De partij onderstreept het belang van de financiële positie van de gemeente Tynaarlo en een structureel sluitende (meerjaren)begroting. Wel geeft men aan, nu er nog veel onzekerheden over met name de rijksmiddelen bestaan, niet op voorhand draconisch te willen gaan bezuinigen.

Tevens wordt het sociaal domein benoemd. Belangrijk wordt gevonden dat inwoners gebruik kunnen blijven maken van sociale voorzieningen. Echter, wel zal gekeken moeten worden of processen efficiënter en bedrijfsmatiger ingericht kunnen worden en dat zorg terecht komt waar dat ook daadwerkelijk (nog) nodig is, opdat de financiële positie "op orde blijft". De denkrichting uit het project 28/8 biedt goede aanknopingspunten daartoe. De organisatie heeft dan ook reeds de eerste stappen gezet.

De partij geeft tevens een waarschuwing af. Gedurende de verkiezingscampagne zijn meerdere beloften gedaan over langlopende c.q. gepolariseerde projecten. Een radicale koerswijziging op deze dossiers is echter funest voor deze projecten en de organisatie. Gehecht wordt aan een consistente overheid.

Afrondende opmerkingen

Het college vormt straks het dagelijks bestuur van een miljoenenorganisatie. De gemeente Tynaarlo heeft bestuurders nodig die de organisatie goed kunnen (be)sturen en die in de raad het politieke spel goed kunnen spelen. Om bestuurlijke stevigheid te creëren staat de fractie in een mogelijke coalitierol er voor open om eerst te spreken over het gewenste profiel of het benodigde type wethouders en dan pas over de 'poppetjes'.

In de afgelopen periode zijn experimenten gehouden ten aanzien van de wijze van vergaderen van de raad. De partij spreekt uit dat het goed is om in de komende bestuursperiode te blijven zoeken naar de optimale vorm van informatie-uitwisseling, effectieve uitwisseling van standpunten en helder besluitvorming. Het concept van raad-stafels en commissies wordt als voorbeelden genoemd. Dit stelt raadsleden in staat om in een a-politieke setting achtergrondinformatie op te halen en stakeholders te betrekken, hetgeen als meerwaarde wordt gezien voor het latere besluitvormingsproces.

De partij geeft aan dat zij het maken van afspraken over de wijze van samenwerking tussen de fracties die in de gemeenteraad vertegenwoordigd zijn tijdens het inwerkprogramma noodzakelijk acht. Het gaat dan om vragen als "hoe willen we met elkaar omgaan?", "welke cultuur staan we voor?" en "hoe werken we samen?". Om vervolgens ook daadwerkelijk te belijden wat je preekt c.q. met elkaar afspreekt.

De partij uit haar zorgen ten aanzien van de organisatie. Om voldoende slagkracht te behouden en om op een goede manier samen te werken in en met de samenleving is een prioritering geboden. We moeten ervan doordrongen zijn dat niet alle wensen gerealiseerd kunnen worden en moeten hierover duidelijk met de gemeenteraad communiceren.

Tot slot bedankt de informateur de deelnemers aan het gesprek voor de prettige en open gesprekken en uitgebreide informatieverstrekking. De deelnemers hebben aangegeven dat in het kader van de informatiefase alles aan de orde is gesteld dat aan de orde gesteld had moeten worden.

Dhr. H. van den Born

Dhr. H. de Graaf

Dhr. H. Berends

Op 16 maart 2022 zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. De uitslag van deze verkiezingen heeft ertoe geleid dat Leefbaar Tynaarlo de grootste partij is geworden. Leefbaar Tynaarlo heeft op basis daarvan op 17 maart 2022 het initiatief genomen door de heer Berends als informateur aan te stellen. De heer Berends geeft aan dat hij met alle partijen die een vertegenwoordiging in de nieuwe raad krijgen in gesprek gaat. Uitgangspunt voor de gesprekken is een verkenning voor een zo breed mogelijk gedragen coalitie, waarbij bestuurlijke stevigheid en diversiteit de voorkeur genieten.

Om dit uitgangspunt in gesprekken vorm en inhoud te geven zal door de informateur niet alleen gelet worden op een aantal inhoudelijke onderwerpen. Tijdens gesprekken zal gevraagd worden naar de sfeer en onderlinge verhoudingen. In de gesprekken zal zoveel mogelijk eenzelfde leidraad worden gehanteerd, waarbij de volgende onderwerpen in ieder geval aan de orde worden gesteld:

- Reflectie 2018-2022
- Voorkeur voor coalitie
- Belangrijke onderwerpen
- Afrondende opmerkingen

Voorafgaand aan de gesprekken heeft de informateur kennisgenomen van het formatiedossier en een nadere toelichting ontvangen van de burgemeester en de directeur/gemeentesecretaris.

De informateur heeft de opdracht gekregen om na alle gesprekken een advies te schrijven en tijdens een persconferentie aan te bieden aan de nieuwe raad. Overeengekomen wordt dat van alle gesprekken verslagen worden gemaakt die uiteindelijk door de deelnemers worden ondertekend en als bijlage bij het advies worden gepubliceerd.

Reflectie 2018-2022

Terugkijkend geeft de partij aan dat de ondoorzichtige wijze waarop het formatieproces in 2018 is vormgegeven debet is geweest aan de politiek-bestuurlijke cultuur gedurende de afgelopen bestuursperiode. Een cultuur welke wordt gekenmerkt door stroperige besluitvorming, moeizame onderlinge betrekkingen, een broos commitment en een gebrekkig vertrouwen.

Voor de komende bestuursperiode is het van belang duidelijke en consistente besluitvorming te borgen. Waarbij de cyclus van politieke besluitvorming het liefst vrij vlot doorlopen wordt en gebaseerd is op feiten en aansluit bij wat voor het algemeen belang nodig is en niet slechts gebaseerd is op de mening van heel aanwezige minderheid of prominent individueel belang.

De politiek-bestuurlijke cultuur is daarbij punt van aandacht c.q. zorg. De mogelijkheden om weer fysiek te gaan vergaderen, inclusief informele ontmoetingen, de start van een nieuwe bestuursperiode met nieuwe mensen bieden kansen om de mores en het politiek-bestuurlijke klimaat ten positieve te veranderen.

Voorkeur voor coalitie

De partij spreekt zich, kijkend naar de politiek-ideologische uitgangspunten, uit voor GroenLinks, PvdA, ChristenUnie en Leefbaar Tynaarlo als beoogd coalitiepartners. Gemeentebelangen zal echter géén wethouder leveren.

Belangrijke onderwerpen

Onder verwijzing naar het eerder uitgereikte formatiedossier licht de informateur een aantal onderwerpen toe waar in de komende bestuursperiode richting aan gegeven moet worden. De fractie onderstreept het belang van de financiële positie van de gemeente Tynaarlo en een structureel sluitende (meerjaren)begroting. Tevens wordt het sociaal domein benoemd. Belangrijk wordt gevonden dat inwoners gebruik kunnen blijven maken van sociale voorzieningen. Echter, wel zal gekeken moeten worden of processen efficiënter en bedrijfsmatiger ingericht kunnen worden opdat de financiële positie "op orde blijft. Daarbij waarschuwt men wel voor het waterbedeffect ten aanzien van de zorgvraag.

De verkiezingsprogramma's kennen vele ambities. Om voldoende slagkracht in de organisatie te behouden en om op een goede manier samen te werken in en met de samenleving is een prioritering geboden. We ~~moeten~~ ons ervan doordrongen zijn dat niet alle kansen gerealiseerd kunnen worden. Voor Gemeentebelangen is het van belang dat ontwikkelingen in het centrum van Zuidlaren en Eelde vorm en inhoud krijgen, maar liefst nog in deze bestuursperiode tot uitvoering worden gebracht.

Langlopende onderwerpen zullen naar huidige inzichten beoordeeld moeten worden. Ter illustratie wordt het transferium en het vernieuwen van de op- en afritten bij De Punt genoemd.

Afrondende opmerkingen

De functie van wethouder is inhoudelijk aan zwaarte toegenomen. Het college vormt straks het dagelijks bestuur van een miljoenen organisatie. De gemeente Tynaarlo heeft bestuurders nodig die de organisatie goed kunnen (be)sturen en die in de raad het politieke spel goed kunnen spelen. Om bestuurlijke stevigheid te creëren staat de fractie in een mogelijke coalitierol er voor open om eerst te spreken over het gewenste profiel of het benodigde type wethouders en dan pas over de 'poppetjes'.

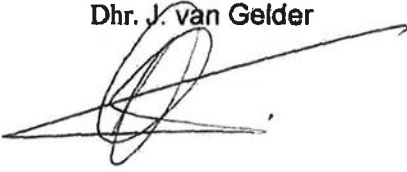
In de afgelopen periode zijn experimenten gehouden ten aanzien van de wijze van vergaderen van de raad. De fractie spreekt uit dat het goed is om in de komende bestuursperiode te blijven zoeken naar de optimale vorm van informatie-uitwisseling, effectieve uitwisseling van standpunten en helder besluitvorming. Het concept van raadstafels en commissies wordt als voorbeelden genoemd. Dit stelt raadsleden in staat om in een a-politieke setting achtergrondinformatie op te halen hetgeen als meerwaarde wordt gezien voor het latere besluitvormingsproces. Zeker nu we hebben moeten constateren dat sprake is van een lekenbestuur.

De partij geeft aan dat het maken van afspraken over de wijze van samenwerking tussen de fracties die in de gemeenteraad vertegenwoordigd zijn tijdens het inwerkprogramma noodzakelijk acht. Het gaat dan om vragen als "hoe willen we met elkaar omgaan?", "welke cultuur staan we voor?" en "hoe werken we samen?".

Aanvullend wordt ervoor gepleit om tijdens het inwerkprogramma aandacht te besteden aan de rollen en verantwoordelijkheden van raadsleden en fractievoorzitters.

Tot slot bedankt de informateur de deelnemers aan het gesprek voor de prettige en open gesprekken en uitgebreide informatieverstrekking. De deelnemers hebben aangegeven dat in het kader van de informatiefase alles aan de orde is gesteld dat aan de orde gesteld had moeten worden.

Dhr. J. van Gelder

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'J' and 'G' followed by a horizontal line extending to the right.

Mevr. J. Haijken

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'H' and 'H' followed by a horizontal line extending to the right.

Dhr. H. Berends

A handwritten signature in black ink, with a stylized 'B' and 'B' followed by a horizontal line extending to the right.

